

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu			Kod ECTS
Pedagogika ulicy			brak
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Instytut Pedagogiki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Nauk Społecznych	Praca socjalna	forma	stacjonarne
		moduł	Podstawowa
		specjalnościowy	wszystkie
specjalizacja			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Tomasz Nowicki			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin			Liczba punktów ECTS
Formy zajęć			1
Ćw. audytoryjne			25 godzin ćwiczeń
Sposób realizacji zajęć			5 godzin pracy własnej
zajęcia w sali dydaktycznej			30 godzin = 1 ECTS
Liczba godzin			
Ćw. audytoryjne: 25 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2025/2026 letni			
Status przedmiotu	Język wykładowy		
obowiązkowy	polski		
Metody dydaktyczne	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
	Sposób zaliczenia		
	Zaliczenie na ocenę		
	Formy zaliczenia		
	- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja		
	- ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen częściowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru		
	Podstawowe kryteria oceny		
	kryteria oceny pracy zaliczeniowej:		
	- wykorzystanie wiedzy zdobytej w trakcie realizacji ćwiczeń,		
	- metodologia		
	- zaangażowanie, kreatywność zaproponowanych rozwiązań,		
	kryteria oceny udziału w dyskusji / analizy tekstów z dyskusją/ analizy przypadków/ pracy w grupie:		
	- poprawność merytoryczna wypowiedzi w czasie ćwiczeń (logiczność i spójność argumentacji).		
	- umiejętność zajmowania własnego, krytycznego stanowiska wobec studiowanych treści i poznawanych zjawisk,		
	- umiejętność wskazania na mocne i słabe strony analizowanych rozwiązań.		
	- obecność na zajęciach		
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	Praca zaliczeniowa	wypowiedź ustna	Analiza tekstów z dyskusją	praca w grupie
	Wiedza			
S1P_W08	+			
	Umiejętności			
S1P_U03		+	+	
S1P_U05		+	+	
	Kompetencje			
S1P_K04		+	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Zaliczenie przedmiotu: podstawy pedagogiki społecznej i animacji

B. Wymagania wstępne

Student zna psychologiczne i socjologiczne koncepcje socjalizacji, w szczególności wie, jak przebiega proces konstruowania tożsamości oraz jaką rolę odgrywa w nim rodzina, szkoła oraz grupa rówieśnicza;

Cele kształcenia

Celem przedmiotu jest poznanie fenomenu „dzieci ulicy” oraz zjawiska żebractwa z uwzględnieniem metod pracy i badań w środowisku.

Treści programowe

- A. Fenomen „dzieci ulicy” w Polsce i na świecie; przyczyny przebywania dzieci na ulicy; sposoby rozumienia dzieci ulicy, tradycyjne oferty pomocy skierowane do dzieci i młodzieży żyjącej na ulicy; pomoc „dzieciom ulicy” w aspekcie historycznym, współczesne programy pomocy dzieciom żyjącym na ulicy.
- B. Potencjał wyjaśniający i zastosowanie modelu dynamiki kulturowej M. J. Hatch do analizy procesu konstruowania tożsamości dzieci ulicy, proces socjalizacji dzieci w rodzinie dysfunkcyjnej, szkoła wobec problemu dzieci z rodzin o niskim statusie socjokulturowym i ekonomicznym (strategie wykluczania dzieci ulicy stosowane przez ich nauczycieli i rówieśników), ulica jako miejsce kształtowania tożsamości dzieci, strategie działania dzieci ulicy w domu, w szkole, w przestrzeni ulicy.
- C. Współczesne debata naukowa nad definicją żebractwa w perspektywie historycznej, nauk społecznych, nauk prawnych.
- D. Badania zjawiska żebractwa w Polsce i na świecie – omówienie podejść badawczych.
- E. Żebractwo w kontekście migracji; żebractwo imigrantów romskich.
- F. Różnorodność podejść do metod pracy w środowisku otwartym, idea outreach'u, wykorzystanie etnografii jako metody pracy z ludźmi żyjącymi na ulicy

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- Kurzeja A., Dzieci ulicy. Profilaktyka zagrożeń. Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2008.
- Sokołowska J. Pedagogika ulicy jako odpowiedź na potrzeby dzieci i rodzin z obszarów wykluczeń W: W kręgu trudnego dzieciństwa i rodzicielstwa pod red. Iwony Myśliwczyk. Warszawa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Janusza Korczaka, 2013
- Płoszka, A., 2017. Żebractwo z perspektywy praw człowieka. Państwo i Prawo, nr 6, s. 87–100.
- Marmuszewski, S., Bukowski, A. (Red.). (1995). Żebracy w Polsce. Kraków: Wydawnictwo Baran i Suszczyński.

B. Literatura uzupełniająca

Szczepka-Pustkowska M. Ubóstwo dzieci - oblicza globalne i lokalne W: Szczepka Pustkowska M, Kożyczkowska A. (red) Człowiek w systemie pomocy - konteksty i rozwiązania edukacyjne. Gdańsk 2010

Kierunkowe efekty uczenia się

S1P_W08
S1P_U03
S1P_U05
S1P_K04

Wiedza

S1P_W08 zna i rozumie specyficzne potrzeby egzystencjalne dzieci żyjących na ulicy i ich rodzin

S1P_W08 zna i rozumie strategie działania dzieci ulicy, ich rodziców i nauczycieli tworzone na bazie dominujących w danej kulturze norm i wartości, ma świadomość funkcjonujących w tej dziedzinie stereotypów

S1P_W08 zna i rozumie tradycyjne i nowe koncepcje pracy w środowisku otwartym

S1P_W08 zna i rozumie etnografię jako metody pracy. Student ma wiedzę o rozumieniu procesu wprowadzania zmian przez pedagogów ulicy bez stosowania elementów przemocy symbolicznej.

S1P_W08 zna i rozumie sposoby funkcjonowania dzieci i środowiska, potrafi nazwać strategie działań wychowawczych podejmowane przez pedagogów ulicy w

środowisku życia dziecka

SIP_W08 zna i rozumie różnorodność definicyjnych ujęć żebractwa i modeli wyjaśniających zjawisko

Umiejętności

S1P_U03 potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg procesu powstawania fenomenu dzieci ulicy oraz żebractwa

S1P_U03 potrafi zidentyfikować bariery uniemożliwiające osiągnięcie społecznej spójności osób żyjących na ulicy, umie wskazać strategię wykluczania dzieci ulicy w szkole i innych tradycyjnych placówkach pomocowych przeciwdziałając w ten sposób ich marginalizacji i wykluczaniu.

SIP_U03 potrafi zidentyfikować strategię wykluczania osób podejmujących czynności żebracze

S1P_U05 potrafi prawidłowo posługiwać się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, etycznymi) w celu tworzenia projektów pracy ulicznej mających na celu unikanie elementów przemocy symbolicznej, tworzy w ten sposób sprzyjające warunki do respektowania praw osób żyjących na ulicy oraz poszanowania ich godności osobistej.

Kompetencje społeczne (postawy)

S1P_K04 student jest gotowy do identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu pedagoga ulicy, wykorzystując swoją wiedzę o aspektach prawnych, ekonomicznych i politycznych, aktywnie włączać się w przygotowanie i realizację projektów społecznych o charakterze politycznym i obywatelskim, w szczególności dotyczących respektowania praw dzieci oraz osób podejmujących czynności żebracze znajdujących się trudnej sytuacji do poszanowania ich godności osobistej

Kontakt

tomasz.nowicki@ug.edu.pl